

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Δ. Μποφόρ 7 Ηράκλειο, 71202

Πληροφορίες: ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΞΥΔΙΑΝΟΣ

Τηλ.: 2813404529, 2813404500

Fax: 2810335040

Email: vxidianos@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ηράκλειο, 24-10-2017

Α.Π.: **5057**

Κωδικός Πρόσκλησης: ΤΣ-01

Α/Α ΟΠΣ: 1884

Έκδοση: 2/0

Προς:

Πίνακας Αποδεκτών

1^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

(ως προς την περίοδο υποβολής προτάσεων / νέα ημερομηνία λήξης υποβολής έως 31-5-2018)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»

ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)»

Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ταμείο Συνοχής

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000-15.000 ι.π.) που απαιτούνται σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ»

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005, (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Ταμείο Συνοχής

3. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, «για το Ταμείο Συνοχής», όπως ισχύει,
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) με αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάρτιση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006», όπως ισχύει.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»).
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 480/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 3 Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και συγκεκριμένα το Άρθρο 27 και το Παράρτημα IV.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 821/2014 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για την μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων, όπως ισχύει.
8. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (ΦΕΚ 716/Β/24-4-2015) με την οποία συστάθηκε/αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 716/Β/24-4-2015).
9. Το με αρ. απόφασης C(2014) 3542 final/23-5-2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020».
10. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2014) 10160 final /18-12-2014 (CCI 2014GR16M1OP001) που αφορά στην έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020.
11. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με αρ. 173729 / 12-12-2014 για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014 – 2020
12. Το με αρ. πρωτ. 120780/ΕΥΘΥ 1150/25-11-2015 έγγραφο της ΕΑΣ/ΕΥΘΥ Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».
13. Την υπ' αριθμ. 134453/23.12.15 (ΦΕΚ Β' 2857) Κοινή Υπουργική Απόφαση με τίτλο «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της ΚΥΑ 46274.26.09.2014 – ΦΕΚ 2573Β)» (ΑΔΑ: ΒΖΚ54653Ο7-ΥΔ6).
14. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21-12-2015 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784/Β') και θέμα: «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του του ΕΣΠΑ 2014?2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014.
15. Το Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
16. Την με αριθμ. 54/2014 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, που αφορά στην ανακήρυξη των συνδυασμών για την ανάδειξη των Περιφερειακών Αρχών Περιφέρειας Κρήτης στις εκλογές της 18ης Μαΐου 2014.
17. Τη με αρ 110427/ΕΥΘΥ/1020(ΦΕΚ 3521 Β/1.11.2016) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΦΕΚ 3521/Β/1-11-2016)».
18. Την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ της 21ης Μαΐου 1991 για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,
19. Την ΚΥΑ 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192/Β/14.03.1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων»,
20. Την με αριθμ. 10383/2-9-2016 (ΦΕΚ 2891/Β'/12-9-2016) Υ.Α. με θέμα: «Τροποποίηση της υπουργικής απόφασης με αριθ. Οικ. 3848/18-3-2015 περί «Εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις του Τομέα Περιβάλλοντος που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη" στις "Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων"»»
21. Την από 03-07-2015 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ («Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»), ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αυτά περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση έγγραφο.
22. Την από 24-10-2016 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της 5ης εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες

Ευρωπαϊκή Ένωση

κατ' έτος στόχοι.

23. Τα με αρ. πρωτ. 4441/18-4-2016 και 9397/4-8-2016 έγγραφα της Ε.Υ.Δ. Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ που αφορούν στην έκδοση Προσκήσεων για την συγχρηματοδότηση phasing και μεταφερόμενων έργων διαχείρισης λυμάτων στην Περιφέρεια Κρήτης, από πόρους του Ταμείου Συνοχής.

24. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

25. Την με αρ. πρωτ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-07-2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».

26. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2.11.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων.

27. Το με αρ. πρωτ. 13649/29-11-2016 έγγραφο της Ε.Υ.Δ. Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ που αφορά στις παρατηρήσεις / διορθώσεις επί του σχεδίου της Πρόσκλησης με Α/Α ΟΠΣ 1884 (κωδ. ΤΣ-1).

28. Το με αρ. πρωτ. 131084/ΕΥΚΕ 4292/9-12-2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ).

28. Την με αρ. πρωτ. 304/17-1-2017 (κωδ. ΟΠΣ: 1884 - ΤΣ-1) Πρόσκληση για υποβολή προτάσεων στο ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020.

30. Την με αρ. πρωτ. 5055/24-10-2017 Εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων

(ή εναλλακτικά τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους):

- ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
- ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
- ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ (ΔΕΥΑΜ)

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο/α πλαίσιο/α του/ων παραπάνω Άξονα/ων Προτεραιότητας του/ων Επιχειρησιακού/ών Προγράμματος/ων.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης θα πρέπει να αφορούν σε έργα σταδιακής ολοκλήρωσης των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας της Περιφέρειας Κρήτης (πληθυσμός 2.000-15.000 ι.π.) που απαιτούνται σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ και εμπίπτουν στις δράσεις 14, 15 και 16 του εγκεκριμένου ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Δράση 14: Επέκταση και εκσυγχρονισμός συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων.

Δράση 15: Ολοκλήρωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ) για την κάλυψη των υπολειπόμενων οικισμών Β' προτεραιότητας (πληθυσμός > 15.000 ι.π. και διάθεση σε κανονικό αποδέκτη) και σταδιακή ολοκλήρωση Γ' προτεραιότητας (πληθυσμός 2.000 ? 15.000 ι.π.) που απαιτούνται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.

Δράση 16: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων για την επίτευξη ποιοτικών χαρακτηριστικών εξόδου.

Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο, οι πράξεις θα πρέπει να συμβάλλουν:

- Στην εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ

- Στη βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στους οικισμούς με πληθυσμό 2.000-15.000 ικ σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)

- Στη σταδιακή κατάργηση του συστήματος διάθεσης αστικών λυμάτων μέσω βόθρων (σηπτικών ή στεγανών) και στη βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων και των ακτών κολύμβησης.

Ως εκ των ανωτέρω και ειδικότερα μέσω της παρούσας πρόσκλησης, δύνανται να χρηματοδοτηθούν:

- Έργα δικτύων αποχέτευσης ακαθάρτων (εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυα, εν συντομία ΔΑ) σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας, δηλ. σε οικισμούς με πληθυσμό αιχμής 2.000- 15.000 ι.κ. (ισοδύναμους κατοίκους), εφόσον διασφαλίζεται η επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων. Με την υλοποίηση των έργων θα πρέπει να ολοκληρώνεται το δίκτυο αποχέτευσης στο πυκνοδομημένο τμήμα του οικισμού (οικιστικός πυρήνας). Επιλέξιμη είναι η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης σε πυκνοδομημένες περιοχές που διαθέτουν εφαρμοσμένο ρυμοτομικό σχέδιο (ολοκληρωμένη πράξη εφαρμογής) για την κάλυψη του πληθυσμού αιχμής του οικισμού. Εφόσον τμήμα του πληθυσμού αυτού κατοικεί σε περιοχή με εγκεκριμένο αλλά μη εφαρμοσμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή εκτός σχεδίου, είναι δυνατόν να είναι επιλέξιμη η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και σε διανοιγμένους δρόμους οι οποίοι δεν καταργούνται από την πολεοδομική μελέτη, εμφανίζουν υψηλή πυκνότητα δόμησης και αποτελούν λειτουργικό σύνολο δικτύου. Επεκτάσεις σχεδίου με εφαρμοσμένο ρυμοτομικό σχέδιο που δεν είναι κατοικημένες ή είναι αραιά κατοικημένες (ενδεικτικά πυκνότητες μικρότερες από 40-50 κατοίκους ανά εκτάριο) δεν εμπίπτουν στην Οδηγία 91/271.

- Έργα εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων (ΕΕΛ) σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας, δηλ. σε οικισμούς με

Ευρωπαϊκή Ένωση

- πληθυσμό αιχμής 2.000- 15.000 ι.κ. (ισοδύναμους κατοίκους), με πρόβλεψη 20ετίας και τις εξής προϋποθέσεις: 1. Η δυναμικότητα σχεδιασμού της ΕΕΛ για την φάση κατασκευής (20ετία) να μην υπερβαίνει το 130% (εκτιμώμενη ετήσια αύξηση πληθυσμού περίπου 1,5% για την 20ετία) του σημερινού πληθυσμού αιχμής των επιλέξιμων οικισμών όπως αυτός καταχωρίζεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ στην Ευρωπαϊκή Βάση δεδομένων για την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, 2. Η άρδευση να είναι εναλλακτικός τρόπος διάθεσης και όχι ο μοναδικός, (α/α 17 συνημμένο έγγραφο πρόσκλησης),
- Οι δαπάνες βιολογικής απομάκρυνσης αζώτου (N) και φώσφορου (P) στις ΕΕΛ κρίνονται επιλέξιμες ως αναπόσπαστο τμήμα καλής και αποδοτικής λειτουργίας της βιολογικής βαθμίδας ενώ οι δαπάνες της τριτοβάθμιας επεξεργασίας (χημική απομάκρυνση P, διύλιση, μετααερισμός, οζόνωση κλπ) για επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων, δεν θεωρούνται επιλέξιμες, ακόμη και αν προβλέπονται από την έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
  - Έργα αύξησης δυναμικότητας υφιστάμενων ΕΕΛ οικισμών Γ προτεραιότητας εφόσον τεκμηριώνεται ότι η υφιστάμενη δυναμικότητα της ΕΕΛ δεν επαρκεί.
  - Έργα αύξησης δυναμικότητας υφιστάμενων ΕΕΛ οικισμών Α και Β προτεραιότητας εφόσον στην ΕΕΛ θα οδηγούνται με δίκτυο αποχέτευσης λύματα οικισμών Γ προτεραιότητας και τεκμηριώνεται ότι η υφιστάμενη δυναμικότητα της ΕΕΛ δεν επαρκεί.
  - Αγορές εδαφικών εκτάσεων, που σχετίζονται άμεσα με τα παραπάνω έργα.
  - Ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός (Η/Μ) των αντλιοστασίων (Α/Σ) είναι επιλέξιμος για τον πληθυσμό σχεδιασμού 20ετίας.
  - Εργασίες αρχαιολογίας, ως ξεχωριστό υποέργο
  - Συνδέσεις με δίκτυα ΟΚΩ, ως ξεχωριστό υποέργο

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον(στους) ακόλουθο (ους) θεματικό (ούς) στόχο (ους), επενδυτική (ές) προτεραιότητα (ες), ειδικό (οι) στόχο (οι), κατηγορία (ες) περιφέρειας (ών) ανά Άξονα Προτεραιότητας ή και ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	ΚΩΔ.	2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ : ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)	ΚΩΔ.	14
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ : Δεν εφαρμόζεται	ΚΩΔ.	0
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ : 5ΤΣ16		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ : Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	ΚΩΔ.	06
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ : Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ΚΩΔ.	6ii
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ : Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	ΚΩΔ.	29

- 2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ε.Π.:2	Α.Π.14	ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ				
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	3364		

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελέσματος

Ε.Π.:2	Α.Π.14	ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6ii
--------	--------	------------	-------------------------------

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
					ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
T4441	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων οικισμών Α-Β-Γ προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ	Ποσοστό (%)	Δεν εφαρμόζεται	29	100		

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτική συνδρομής) που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση κατανέμεται κατά πεδίο παρέμβασης και δράση καθώς και κατηγορία περιφέρειας ως ακολούθως:

Πίνακας 5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη			ΚΩΔ: 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)			ΚΩΔ: 14
ΤΑΜΕΙΟ: ΤΣ			
ΕΚΧΩΡΗΣΗ: 5ΤΣ16			
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)
022:Επεξεργασία υγρών λυμάτων	14.6ii.ΤΣ.1:Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην Περιφέρεια Κρήτης	Δεν εφαρμόζεται	4.346.349

- 3.2 Η Δ.Α. δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά πεδίο παρέμβασης / δράση και κατηγορία περιφέρειας ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΕΠ).
- 3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.
- 3.4 Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2023. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- 4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.

Ευρωπαϊκή Ένωση

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. Πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016) Υπουργική Απόφαση με θέμα Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

4.4 Έργα με έσοδα

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

ι) Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δεν είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες εργασίες:

- Μελέτες ωρίμανσης ΕΕΛ και ΔΑ καθώς και υποστηρικτικές μελέτες με εξαίρεση τα υποέργα μελετών τεχνικών έργων από την ολοκλήρωση των οποίων εξαρτάται η υλοποίηση του βασικού τεχνικού έργου.
- Κατασκευή υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο από 2.000 ικ ανεξάρτητα αν διαθέτουν ή όχι ΔΑ.
- Κατασκευή ιδιωτικών συνδέσεων με το δίκτυο αποχέτευσης (φρεάτιο ιδιωτικής αποχέτευσης και διακλάδωση από την ρυμοτομική γραμμή μέχρι τη θέση του αγωγού όπως ορίζεται στον Ν. 1069/1980, αρθ. 15 και τροποποιήθηκε με τον Ν. 2307/1995 άρθρ. 6, παρ. 5).
- Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ομβρίων υδάτων.
- Έργα μεταφοράς και συνεπεξεργασίας προεπεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (απαιτούμενη πρόσθετη δυναμικότητα) από μεταποιητικές μονάδες (βιοτεχνίες, βιομηχανίες κλπ) που ευρίσκονται εκτός των ορίων των οικισμών Γ προτεραιότητας.
- Ανακατασκευή ή/και αντικατάσταση (τμήματος ή συνόλου) εξοπλισμού ΕΕΛ και αντλιοστασίων εφόσον έχουν συγχρηματοδοτηθεί σε προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους και δεν έχει παρέλθει 20ετία από την ημερομηνία παραλαβής τους με βάση το πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής.
- Εργασίες συντήρησης υφιστάμενων ΕΕΛ.
- Αποφρακτικά οχήματα
- Οχήματα αποκομιδής ιλύος
- Οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων εδαφικών εκτάσεων ή απαλλοτριώσεων είναι επιλέξιμες εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι:
  - α. Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα, που βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης και την αντικειμενική αξία για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.
  - β. Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
  - γ. Η επιλέξιμη, για χρηματοδότηση, δαπάνη για αγορά μη – οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυξάνεται στο 15%. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος.

(ii) Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω αναφερόμενη Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι αναγκαίο να υποβληθούν στοιχεία που συνάδουν με τα εξής:

- (1) Το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναθέτουν μία δημόσια υπηρεσία σε έναν εσωτερικό πάροχο (ακόμη και αν είχαν την ελευθερία να αναθέσουν την υπηρεσία αυτή σε τρίτους) δεν αποκλείει ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού αποκλείεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - (α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε.),
  - (β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσία,
  - (γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και
  - (δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος) ή, εάν δραστηριοποιείται σε μια άλλη αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, αποκλείεται η διεπίδωξη, γεγονός που προϋποθέτει ότι

Ευρωπαϊκή Ένωση

χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί, κατανέμονται δαπάνες κα έσοδα με κατάλληλο τρόπο και η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για την υπηρεσία και υπόκειται στο νομικό μονοπώλιο δεν μπορεί να ωφελήσει άλλες δραστηριότητες.

(2) Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση του ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΩΝ

5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις στο ΟΠΣ. – ΕΣΠΑ 2014-2020. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ:

5.1.1 αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και

5.1.2 αφετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση logon.mpec.gr.

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση logon.mpec.gr, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης

5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω ΟΠΣ – ΕΣΠΑ και μόνο η **αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υπογεγραμμένη** στην

- «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ» στη διεύθυνση Δ. Μποφώρ 7, Ηράκλειο 71202

από την 23/01/2017 (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων) έως την 31/05/2018 (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων).

Δε θα γίνονται δεκτές οι αιτήσεις χρηματοδότησης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης. Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας.

5.3 Η ηλεκτρονική πρόταση στο ΟΠΣ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης χρηματοδότησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- 20. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις που παράγουν έσοδα
- 08. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης
- 03. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου
- 60. Διοικητική Ικανότητα / Οργανωτική Δομή και Διαδικασίες
- 61. Διοικητική Ικανότητα / Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων
- 62. Επιχειρησιακή ικανότητα / Ομάδα Έργου & Υποποίηση συναφών Έργων
- 63. Επιχειρησιακή ικανότητα / Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων
- 01. Αίτηση Χρηματοδότησης
- 02. Τεχνικό Δελτίο Πράξης
- 50. Εγκριτικές αποφάσεις μελετών
- 31. Τεύχη Δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη)
- 32. Πίνακες για την εξέταση της συμμόρφωσης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ ΣΜΠΕ του ΕΠ
- 33. Εκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία
- 34. Χάρτης γενικής οριζοντιογραφίας Πράξης
- 35. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Τεχνική Σύνοψη και σχετικός χάρτης
- 36. Φάκελος Κρατικής Ενίσχυσης για έργα που ενέχουν στοιχεία ενίσχυσης, Για δράσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς

Ευρωπαϊκή Ένωση

αξιολόγηση τα εξής στοιχεία:

Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «φυσικό μονοπάτι», καθώς έχει ανατεθεί μόνο στους εν λόγω φορείς η αρμοδιότητα κατασκευής των σχετικών έργων. Η προσκόμιση της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης περί απουσίας άμεσου ανταγωνισμού για τις συγκεκριμένες υποδομές και περί αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στον τομέα των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Όσον αφορά στην προϋπόθεση περί υποδομής που δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της, είναι αναγκαίο από τις αιτήσεις χρηματοδότησης και τα συνοδευτικά έγγραφα να διασφαλίζεται ότι τα προς ένταξη έργα εξυπηρετούν μια γεωγραφική περιοχή στο σύνολό της, προκειμένου να παρέχονται οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας και να διασφαλίζεται η αποτροπή της εύνοιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή κλάδου δραστηριότητας.

- 51. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης
- 52. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής
- 05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης
- 53. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης
- Λοιπά έγγραφα, Το σύνολο των απαιτούμενων μελετών και αδειοδοτήσεων (ανάλογα με τη φύση του έργου), Σύμβαση εργολαβίας (εφόσον υπάρχει)
- 64. Χρηματοοικονομική ικανότητα, εφόσον απαιτείται
- 23. Πίνακας διαχωρισμού Οικονομικού και Φυσικού Αντικειμένου για έργα που εκτελούνται σε φάσεις, εφόσον απαιτείται
- 06. Προγραμματική σύμβαση, εφόσον απαιτείται

Ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρότασή του και τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά **αποκλειστικά** μέσω του ΟΠΣ. Τα συνοδευτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των καθαρών εσόδων, εφόσον απαιτείται, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ) ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην

- ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ Δ. Μποφόρ 7, Ηράκλειο 71202

τις ώρες 09:00 έως 15:30, συνημμένα στην υπογεγραμμένη αίτηση χρηματοδότησης.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο δικαιούχο ή τον συντονιστή εταίρο, στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις του κεφαλαίου 4 η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

6.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ακολουθεί την παρακάτω μεθοδολογία :

Άμεση Αξιολόγηση

Η πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς με σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία υποβολής της στην ΕΥΔ. Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου, από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από τον δικαιούχο. [παρ. 2, άρθρο 20, ν. 4314/2014] όπως ισχύει

6.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια Δ.Α. σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑ με αριθ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016) . Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

Ευρωπαϊκή Ένωση

α) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

β) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης, στην περίπτωση άμεσης αξιολόγησης

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από το Δικαιούχο και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον δικαιούχο.

Η Δ.Α. πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της Δ.Α. και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις δύνανται να εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ.Α., εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της Δ.Α. που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' (άμεση ή συγκριτική αξιολόγηση) γίνει δεκτή, η Δ.Α. προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης:

- Στην περίπτωση εφαρμογής άμεσης αξιολόγησης, εφόσον γίνει αποδεκτή η ένσταση η πρόταση, επιλέγεται για χρηματοδότηση με βάση τη σειρά υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησής και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της Πρόσκλησης. Σε αυτή την περίπτωση η Δ.Α. εισηγείται την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

6.4 Έκδοση **απόφασης ένταξης της πράξης** από τον/την Περιφερειάρχη ΚΡΗΤΗΣ σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ.

6.5 **Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Ε.Π.:** του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στον κ.κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΞΥΔΙΑΝΟΣ, 2813404529, e-mail: vxidianos@mou.gr

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, πίνακα επιλεξιμότητας δαπανών, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.espa.gr, www.yperpeaa.gr και www.perkritis.gr. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Πίνακας Αποδεκτών:

- ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ
- ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
- ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ (ΔΕΥΑΜ)

Συνημμένα:

- Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.pepkritis.gr & www.ymerperaa.gr

- Υπόδειγμα Αίτησης χρηματοδότησης
- Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης
- Οδηγός Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης
- Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
- Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
- Οδηγός για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020 (με παραρτήματα)
- ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020 [ΑΡΘΡΑ 61 ΚΑΙ 65(8) ΤΟΥ ΚΑΝ.(ΕΕ) 1303/2013]
- Η υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20-10-2016 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΦΕΚ 3521/Β/1-11-2016)».
- Πίνακας αποτύπωσης των αναγκαίων, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης.
- Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής.
- Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης Πράξης
- Πίνακας Α, Διαχωρισμός Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (έργα phasing)
- Πίνακας Β.3 για την εξέταση της συμμόρφωσης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ ΣΜΠΕ του ΕΠ

Κοινοποίηση:

1. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, Κόνιαρη 15, 11471, Αθήνα
2. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα
3. Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ), Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
4. Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακριβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, Ν. Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 58 Αθήνα
5. Ειδική Υπηρεσία ΟΠΣ, Αγ. Φιλοθέης 2, 105 56 Αθήνα
6. Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, Νίκης 10, 10563 Αθήνα
7. Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, Γενική Δ/νση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

1. Φάκελος Προσκλήσεων ΕΣΠΑ 2014-2020 - Ταμείο Συνοχής
2. Προϊστάμενοι Μονάδων Α, Β.1, Β.2, Γ
3. Χρονολογικό Αρχείο

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της Δ.Α. προς τη ΔΔΕ.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. *Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.*
- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιούν διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζουν το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.

Ευρωπαϊκή Ένωση

(viii) -

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργούν μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
- α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
- β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.
- Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.
- Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.
- Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.
- (iv) Για τη διασφάλιση της αποφυγής της διεισδότησης ή της έμμεσης επιδότησης άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύννομη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
- α) Να αναρτούν προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
- β) Να τοποθετούν μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το

Ευρωπαϊκή Ένωση

κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.

Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.

- γ) Να λειτουργούν διαδικτυακούς τόπους, στους οποίους θα αναρτούν στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.
- δ) Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
- ε) Να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
- στ) -

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρούν και να ενημερώνουν φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων/εντύπων που απαιτούνται σε πράξεις ΕΚΤ για τη συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων σε αυτές, όπως ερωτηματολόγια, υπεύθυνες δηλώσεις, κλπ που συμπληρώνουν οι συμμετέχοντες.

Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών ή τριών (3) ετών, στην περίπτωση πράξεων επιλέξιμης δαπάνης που δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να τηρούν ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα)

